ARREST VAN HET HOF (Derde kamer)
7 maart 1985 *

In zaak 30/84,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van het Hessische Finanzgericht, in het aldaar aanhangig geding tussen

Nicolet Instrument GmbH

en

Hauptzollamt Frankfurt am Main-Flughafen,

om een prejudiciële beslissing over de geldigheid van beschikking nr. 80/716 van de Commissie van 7 juli 1980 tot ontkenning van het wetenschappelijk karakter van het apparaat genaamd „Nicolet-Data Acquisition and Processing System, model NIC-1180" (PB 1980, L 191, blz. 31),

wijst

HET VAN JUSTITIE (Derde kamer),

samengesteld als volgt: C. Kakouris, kamerpresident, U. Everling en Y. Galmot, rechters,

advocaat-generaal: G. F. Mancini
griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur

**

het navolgende

* Procestaal: Duits.

** gelet op de opmerkingen ingediend door:
— verzoekster, vertegenwoordigd door K. Villaschek, advocaat,
— de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door J. Sack als gemachtigde, en door S. Caruso als deskundige op het gebied van de kernenergie,
gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 17 januari 1985,

ARREST

(omissis)

In rechte

1 Bij beschikking van 16 januari 1984, ingekomen ten Hove op 30 januari 1984, heeft het Hessische Finanzgericht krachtens artikel 177 EEG-Verdrag een prejudiciële vraag gesteld over de geldigheid van beschikking nr. 80/716 van de Commissie van 7 juli 1980, waarbij wordt vastgesteld dat het apparaat genaamd „Nicolet-Data Acquisition and Processing System, model NIC-1180" niet als een wetenschappelijk apparaat kan worden beschouwd (PB 1980, L 191, blz. 31).

2 Deze vraag is gerezen in een geding tussen Nicolet Instrument GmbH, een Duitse dochteronderneming van een Amerikaans bedrijf, en het Hauptzollamt Frankfurt/Main-Flughafen.

3 Blijkens de stukken voerde Nicolet Instrument op 20 juni 1980 uit de Verenigde Staten een gegevensverwerkend systeem met bovengenoemde aanduiding in, bestemd voor het Institut für Physikalische Chemie van de Universiteit te Keulen. Zoals in dergelijke gevallen gebruikelijk is, verleende het Hauptzollamt Frankfurt/Main-Flughafen aanvankelijk voorlopige vrijstelling van douanerechten.

4 Na een later onderzoek vorderde het Hauptzollamt echter bij wijzigingsbeschikking van 20 maart 1981 een bedrag van DM 6 582,77 aan douanerechten voor de invoer van bedoeld apparaat, stellende dat dit, gezien zijn kenmerken, niet specifiek bestemd was voor wetenschappelijk onderzoek.

5 Op 3 april 1981 diende Nicolet Instrument hiertegen een bezwaarschrift in, dat door het Hauptzollamt op 16 juli 1982 werd verworpen op grond van de eerdere beschikking nr. 80/716 van de Commissie van 7 juli 1980, waarin aan het apparaat NIC-1180 de wetenschappelijke aard werd ontzegd. Deze beschikking was vastgesteld op de grondslag van verordening nr. 1798/75 van de Raad van 10 juli 1975 betreffende de invoer met vrijstelling van de rechten van het gemeenschappelijk douanetarief voor voorwerpen van opvoedkundige, wetenschappelijke of culturele

aard (PB 1975, L 184, blz. 1), zoals gewijzigd bij verordening nr. 1027/79 van de Raad van 8 mei 1979 (PB 1979, L 134, blz. 1), en van verordening nr. 3195/75 van de Commissie van 2 december 1975 houdende uitvoeringsbepalingen van verordening nr. 1798/75 van de Raad (PB 1975, L 316, blz. 17), zoals gewijzigd bij verordening nr. 2784/79 van de Commissie van 12 december 1979 (PB 1979, L 318, blz. 32).

6 Op 13 augustus 1982 kwam Nicolet Instrument van de afwijzende beschikking op haar bezwaarschrift in beroep bij het Hessische Finanzgericht, dat besloot zich tot het Hof te wenden met het verzoek om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„Is beschikking nr. 80/716 van de Commissie van 7 juli 1980, betreffende het apparaat genaamd ‚Nicolet-Data Acquisition and Processing System, model NIC-1180' geldig ?"

7 In haar bij het Hof ingediende schriftelijke opmerkingen heeft de Commissie uiting gegeven aan haar twijfel omtrent de ontvankelijkheid van het verzoek om een prejudiciële beslissing. Ter terechtzitting heeft zij haar bezwaren echter laten vallen. Voor het Hof is er derhalve geen aanleiding om op dit punt in te gaan.

8 Nicolet Instrument betwist onder meer de beoordeling van het wetenschappelijk karakter van het betrokken apparaat door de Commissie. Het apparaat zou dermate gespecialiseerd en ingewikkeld zijn, dat alleen de wetenschapsbeoefenaren die ermee werken, de eigenschappen ervan kunnen beoordelen. Nicolet Instrument heeft een rapport van Professor Schrader van de Universiteit te Essen overgelegd. Daaruit zou blijken dat het apparaat NIC-1180, vergeleken met traditionele micro-computers, hoge prestaties kan leveren die niet nodig zijn voor het verrichten van industriële en commerciële werkzaamheden, en de objectieve kenmerken bezit die het bijzonder geschikt maken voor wetenschappelijk onderzoek.

9 Krachtens artikel 3, leden 1 en 3, van verordening nr. 1798/75 van de Raad, zoals gewijzigd bij verordening nr. 1027/79 van de Raad, wordt vrijstelling van de rechten van het gemeenschappelijk douanetarief verleend voor wetenschappelijke instrumenten en apparaten, die uitsluitend worden ingevoerd voor niet-commerciële doeleinden en die, vanwege hun objectieve technische kenmerken en de resultaten die ermee kunnen worden bereikt, uitsluitend of hoofdzakelijk geschikt zijn voor de verwezenlijking van wetenschappelijke activiteiten.

10 Ter aanvulling daarvan bepaalt artikel 5, lid 1, van uitvoeringsverordening nr. 2784/79 van de Commissie, dat „onder ‚objectieve technische kenmerken' van een wetenschappelijk instrument of apparaat (wordt) verstaan de kenmerken die voortvloeien uit de bouw van genoemd instrument of apparaat of uit de wijzigingen die in vergelijking met een instrument of apparaat van een gangbaar type daarin zijn aangebracht waardoor het prestaties kan leveren van hoog niveau die niet vereist zijn voor industrieel of commercieel gebruik."

11 Artikel 5, lid 1, tweede alinea, van deze verordening luidt als volgt: „Wanneer op grond van de objectieve technische kenmerken het niet mogelijk is op ondubbelzinnige wijze vast te stellen of een instrument of een apparaat als een wetenschappelijk instrument of apparaat moet worden beschouwd, wordt nagegaan voor welke doeleinden de instrumenten of apparaten van het soort waarvoor de invoer met vrijstelling wordt gevraagd, in de Gemeenschap gewoonlijk worden gebruikt."

12 Uit het verband van bovengenoemde bepalingen blijkt, dat de Commissie nauwkeurig de objectieve technische kenmerken van het betrokken apparaat moet onderzoeken om vast te stellen, of het een wetenschappelijk apparaat is. Slechts wanneer dit onderzoek geen duidelijk resultaat oplevert, moet worden nagegaan voor welke doeleinden gelijksoortige apparaten in de Gemeenschap in het algemeen worden gebruikt.

13 In de motivering van beschikking nr. 80/716 stelt de Commissie vast, dat het onderhavige apparaat een gegevensverwerkend systeem is, waarop zij overweegt dat het geen objectieve kenmerken bezit die het bijzonder geschikt maken voor wetenschappelijk onderzoek.

14 Ter terechtzitting heeft het Hof de Commissie uitgenodigd nauwkeurig aan te geven, hoe zij tot deze conclusie is gekomen; de Commissie heeft daarop onder meer geantwoord, dat een computer slechts als een wetenschappelijk apparaat kan worden beschouwd, wanneer hij met een voor wetenschappelijk gebruik bestemd apparaat is verbonden en voor het gebruik van dit apparaat is geprogrammeerd. Anders zou een computer, gezien zijn breed geschakeerde toepassingsmogelijkheden, niet als een specifiek voor wetenschappelijk onderzoek geschikt apparaat kunnen worden beschouwd.

15 Blijkens deze verklaring heeft de Commissie niet, gelijk de gemeenschapsregeling voorschrijft, de objectieve technische kenmerken van het apparaat onderzocht, doch heeft zij zich in casu beperkt tot algemene, voor alle computers geldende overwegingen. Door zich aldus te baseren op een algemene bewering die ieder nauwkeurig onderzoek van de objectieve kenmerken van het betrokken apparaat uitsluit, heeft zij artikel 3, leden 1 en 3, van verordening nr. 1798/75, zoals gewijzigd, miskend.

16 Uit beschikking nr. 80/716 blijkt voorts, dat de Commissie als tweede motief voor het ontbreken van het wetenschappelijk karakter van het onderhavige apparaat heeft aangevoerd, dat soortgelijke apparaten hoofdzakelijk voor andere dan wetenschappelijke werkzaamheden worden gebruikt.

17 Blijkens genoemd artikel 5, lid 1, tweede alinea, van verordening nr. 2784/79 van de Commissie is het criterium, voor welke doeleinden soortgelijke instrumenten of apparaten in de Gemeenschap gewoonlijk worden gebruikt, subsidiair van aard, en kan het door de Commissie slechts wettig worden gehanteerd wanneer het niet mogelijk is om aan de hand van het voornaamste criterium, namelijk door onderzoek van de objectieve technische kenmerken van het apparaat, tot een ondubbelzinnige conclusie te komen. Nu de Commissie het voornaamste criterium niet wettig heeft gehanteerd, kon zij haar beschikking niet baseren op het tweede motief, te weten het normale gebruik van soortgelijke instrumenten of apparaten.

18 Zonder dat op de andere door verzoekster in het hoofdgeding aangevoerde argumenten voor ongeldigheid behoeft te worden ingegaan, moet derhalve worden vastgesteld, dat beschikking nr. 80/716 van de Commissie ongeldig is en dat de Commissie het dossier opnieuw dient te onderzoeken om tot een nieuwe beoordeling te komen.

19 Gezien het voorgaande dient op de vraag van de nationale rechter te worden geantwoord, dat beschikking nr. 80/716 van de Commissie van 7 juli 1980 ongeldig is.

Kosten

20 De kosten door de Commissie wegens indiening harer opmerkingen bij het Hof gemaakt, kunnen niet voor vergoeding in aanmerking komen. Ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Derde kamer),

uitspraak doende op de door het Hessische Finanzgericht bij beschikking van 16 januari 1984 gestelde vraag, verklaart voor recht:

Beschikking nr. 80/716 van de Commissie van 7 juli 1980 is ongeldig.

Kakouris Everling Galmot

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 7 maart 1985.

De griffier
P. Heim

De president van de Derde kamer
C. Kakouris